

ความสำคัญในการควบคุมโรค

ระบาดสัตว์

นายอุดม จารุตามระ D.V.M.

กรมปศุสัตว์

ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม เศรษฐกิจส่วนใหญ่ของประเทศขึ้นอยู่กับผลิตผลทางเกษตร ปศุสัตว์และสัตว์พาหนะมีบทบาทสำคัญอยู่มาก เกี่ยวแก่การเกษตรของเรา โรคระบาดสัตว์ เป็น ถ้าเหตุสำคัญ อันหนึ่ง ที่ จะลดปริมาณของสัตว์เลี้ยง และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ของประเทศ หากปีใดมีโรคระบาดสัตว์เกิดขึ้น การป้องกันโรคไม่ได้ผล แล้ว ก็ จะ ขาด แคลนอาหารประเภทเนื้อสัตว์สด และเป็นผลให้อาหารประเภทนมราคาแพงขึ้น อันเป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนด้วย นอกจากผลิตผลจากสัตว์จะมีความสำคัญในเรื่องอาหารบริโภคของประชาชนแล้ว ยังมีผลเสียหายอื่น ๆ เนื่องมาจากโรคระบาดสัตว์เกิดติดตามมาด้วย เช่น ใน การไถพรวนเพื่อ การเพาะปลูกและ การขนส่งใน

ท้องที่ที่รถคันต่าง แม่ว่ายคนจะเป็นยุคแห่งเครื่องจักรรถดักตาม แต่ทราบได้ที่เราเลี้ยงของใช้ โค กระบือ ไก่ และ เทียม เกวียน เรา ก็ จะขาดเสียมิได้ซึ่งสัตว์พาหนะ และ โดยเฉพาะ ใน ยามสงคราม ปศุสัตว์และสัตว์พาหนะมีความจำเป็นยิ่งขอ ในเมื่อเรา ไม่มี เชื้อเพลิง สำหรับเครื่องจักรรถเพียงพอ อีกประการหนึ่งหากสัตว์เป็นโรคล้มตายลงเป็นจำนวนมาก มวลสัตว์อันเป็นปุ๋ยคอกในการเพาะ ปลูก อย่าง ดีก็ จะลดจำนวนลง การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์แต่อย่างเดียวยจะเป็นการดินเปลืองมิใช่น้อย และอาจไม่เพียงพอเพราะเราไม่สามารถจะ ทำขึ้น เองได้ ต้องซื้อหาหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ

ประเทศไทย มี เนื้อที่ ประ มาน ๒ ๕ ล้าน ตารางกิโลเมตร และสถิติสัตว์ปี ๒๔๙๐

ปรากฏว่ามีผู้ ๕,๓๓๕,๘๘๓ คน ภาย ๗,๔๗๓,๓๒๘ คน มี ๒๓๐,๖๖๒ คน ซึ่ง ๓๓,๕๒๐ เซอิก ซึ่ง นับว่า ยง นอย อยู่เมื่อ เทียบ กับ เนื้อ ที่ ของ ประเทศ แม้ว่าขณะนั้นกิจการควบคุมโรคระบาดของเราจะเจริญก้าวหน้าขึ้นมาเป็นอันมากก็ยังไม่เป็นการเพียงพอไม่ รัฐบาลได้พยายามทุกวิถีทางที่จะทะนุบำรุง ให้ผลิต ผลจากสัตว์มีความเจริญมั่นคงถาวร เพื่อจะได้มีสินค้าประเภทนี้ส่ง ออก ไป จำหน่าย ยังต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และการที่จะให้ผลิตผลจากสัตว์มีความเจริญ ถาวร นั้น ต้อง ประกอบด้วย

ก. มีการควบคุมโรคอย่างดี สัตว์ไม่มีโรคระบาด ต้ม ตาย คราว ณะมาก ๆ และ สัตว์ที่เหลือน้อยก็ไม่มี โรคภัย อื่น ๆ เบียด เบียดสัตว์มีสุขภาพสมบูรณ์

ข. การตัดขวางนั้น มีการ เติง สัตว์ อันถูกหลักวิชา สัตว์เจริญเติบโตเร็วมีการผสมพันธุ์ อันถูกต้อง สัตว์ไม่แคะแกรนหรือเสียพันธุ์ การเพิ่มพูน จำนวน สัตว์ เติง เป็นไปตามธรรมชาติ

ค. การ ตรวจ อาหาร สัตว์ ได้ แก่ การ ตรวจเนื้อและนม คืออาหารจำพวกเนื้อและนมจากสัตว์จะต้องมีคุณภาพดีสมควรแก่การ บริโภค ไม่มีอันตราย ถูกต้องตามหลักสัตววิทยา และ

จะต้องเป็นสินค้าที่เชื่อถือได้ หากจะนำออกจำหน่ายยังต่างประเทศ

แต่ในองค์ประกอบทั้งสาม การควบคุมโรคสัตว์เป็นดังสำคัญที่สุด เพราะถ้าเรามีแต่สัตว์เจ็บป่วยและล้มตายลงเต็มอแล้ว เราจะเพิ่มพูนจำนวนได้อย่างไร

ด้วยการตั้งเห็นความสำคัญในการควบคุมโรคสัตว์ และ รุ่งถึงความเสียหาย อันเกิดจากโรคสัตว์นี้ ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปจึงต้องร่วมกัน ดำเนิน การ ควบคุมโรคของของตนเอง และยังเป็นกลุ่มก้อน ได้มีการจัดตั้งองค์การขึ้นช่วยเหลือกิจการด้านนี้หลายองค์การ บางองค์การตั้ง ขึ้น แต่ ก่อน สงครามโลกครั้งที่สอง ในขณะที่มองกิจการที่เกี่ยวข้อง กับ การควบคุมโรคสัตว์ในยุโรปถึง ๔ องค์การคือ

๑. สำนักงานโรค ระบาด สัตว์ ระหว่างประเทศ
๒. องค์การอาหารและเกษตรแห่ง สหประชาชาติสำหรับยุโรป
๓. องค์การร่วมมือ ทาง เศรษฐกิจแห่งยุโรป

๔. สภาสัตว์แพทย์สากล
หน้าที่ขององค์การเหล่านี้ ร่วมกันศึกษาถึงการระบาดของโรค ความเสียหายอันเกิดจากโรคสัตว์ และการหาทางป้องกัน

ร่วมกันของบรรดาประเทศสมาชิก นอกจากนั้นยังให้ประเทศสมาชิกได้ มีหนทางติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ เช่น การศึกษาถึงโรค โดยเฉพาะและ การศึกษาค้นเวชภัณฑ์ เพื่อ กำจัดโรคนั้น ๆ และให้ประเทศสมาชิกแจ้งอันตรายอันอาจจะคุกคามติดต่อไป ยัง ประเทศใกล้เคียง เป็นต้น ความเสียหายอันเกิดจากโรคสัตว์นั้น ในยุโรปมีความหวั่นเกรงกันมาก เฉพาะประเทศอังกฤษเองประมาณค่าเสียหายถึงปีละ ๘๐ ล้านปอนด์ หรือ ๔,๕๐๐ ล้านบาท และก็เชื่อกันว่าจะต้อง พยายามป้องกันให้ ดำรงไว้ ที่สุด สำหรับประเทศ ในยุโรป ตะวันตกความเสียหายอันนี้ ตก ประมาณ ปีละ ๓,๘๐๐ ล้านดอลลาร์ หรือ ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท คือ ๓๐ % ของรายได้จากการเกษตรทั้งหมด หรือ ๑๕ % ของรายได้ด้านผลิตภัณฑ์สัตว์ ซึ่งทั้งหมดจากความเสียหายอันเกิดจากการสูญเสียโดยตรง ไม่คิดค่าเสียหายทาง อ้อม อันได้ แก่ การลดปริมาณผลิตผล และการให้แรงงานต่ำของฝูงปศุสัตว์

ความ ร้าย แรง ของโรค ระบาด สัตว์ นั้น จำแนกออกได้เป็นประเภทดังนี้

ก. โรคระบาดร้ายแรง สัตว์ที่เป็นโรคประเภทนี้จะมียุทธภัยสูง ความเสียหายเช่นนี้ก็สามารถจะทำสถิติได้แน่นอน นอกจากนั้นก็ยังมีความเสียหายทางอ้อมเกิดขึ้นอีก ซึ่งไม่มี

หนทางจะคำนวณให้แน่นอนได้ เช่นการสูญเสียแรงงาน อันเกิดจาก สัตว์ เหล่า นั้นเจ็บป่วย ซึ่งหมายถึงสูญเสียทางการเงินรวมทั้งค่าของการผลิตใน ทางเกษตรกรรม ก็ลดลง ^{๕๕๕} หนักจนอยู่แก่ระยะเวลา ของการรักษาจนกว่า สัตว์นั้นจะหาย ในรายที่ป่วยไม่ร้ายแรงนักและมักจะปรากฏว่าสัตว์ที่หายป่วย จากโรคติดต่อเป็นจำนวนมากไม่สามารทำงานได้เต็มที่อย่างแต่ก่อน หากโรคประเภทนี้ไม่มีการป้องกันควบคุมดีพอแล้ว ก็จะมีระบาดจากจังหวัดหนึ่งสู่อีกจังหวัดหนึ่ง และ อาจ จะลุกลามไปทั่วประเทศได้เป็นผลให้เกิดการ บั่นบั่น ใน กิจ การ ค่าประเภทเนื้อสัตว์และสัตว์เป็นตัวอย่างเช่น โรคริบเคอร์เปสต์ และอหิวาต์สุกร เป็นต้น

ข. โรคอีกประเภทหนึ่งซึ่ง เป็นจำ พวกที่ไม่ทำให้เสียหายทันทีทันใด มักจะก่อให้เกิดผลเสียหายทางอ้อม ได้แก่การลดประสิทธิภาพต่าง ๆ ของสัตว์ซึ่งเป็นผล ต่อก่อนถึงการเสียหายในการผลิต คือลดจำนวนดั่งที่ผลิตได้ เสียคุณค่าของดั่งที่ผลิตได้ หรือเป็นหมัน เช่น โรคควินโรค โรคเต้านมอักเสบโรคแท้งติดต่อ และโรคหมันติดต่อ เป็นต้น

ค. โรคอีก ประเภท ที่ไม่ควรมองข้ามเลยไปเสีย คือโรคสัตว์ชนิดติดต่อคนอันมีผลกระทบกระเทือนเกี่ยวแก่สุขภาพ ของประชาชน

แม้โรคประเภทหนึ่งจะมีอยู่ไม่กี่โรค แต่ถ้าเราทำการควบคุมให้แข็งแรงแล้ว ก็จะเป็น ประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่ประชาชนด้วย โรคประเภทหนึ่งได้แก่โรคสุนัขบ้า และวัณโรค เป็นต้น

ง. โรคเกิดจากพยาธิต่าง ๆ ซึ่งมีควมสำคัญไม่ใช่น้อย ไม่เพียงแต่จะทำให้สัตว์ตายหรือไม่เติบโตเท่าที่ควรแล้ว ยังสูญเสียอาหารมาก และเนอื่กไม่ม่คุณค่าในการบริโรคเช่น โรคพยาธิที่ตับ พยาธิสำคัญในตับ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีโรคที่ไม่ใช่โรคติดต่อเช่น โรคของทางเดินอาหาร โรคของอวัยวะสืบพันธุ์ ซึ่งมีอยู่เป็นประจำและก่อให้เกิดความเสียหายในการผลิต แม้ว่าความเสียหายจะไม่เห็นโดยเด่นชัด โรคของทางเดินอาหารบางโรคนั้นเนื่องจากอาหารไม่เพียงพอหรือขาดแร่ธาตุอาหารบางอย่างที่จำเป็นแก่ร่างกาย ทำให้สัตว์ไม่แข็งแรงและมีหนทางที่ จะรับ โรคอื่นได้ง่าย

เมื่อได้ทราบถึงความ ร้ายแรง และความเสียหายอัน เกิดจาก โรคระบาดสัตว์ แล้วปัญหาต่อไปก็คือทำอย่างไรเราจึงจะควบคุมโรคนี้ได้ ตามหลักของการควบคุมโรค หรือ การ ป้องกันโรคให้ได้ผลจริงจังและ เป็น การถาวร แล้ว จะต้องประกอบด้วยปัจจัย ๔ คือ

- ๑. ผลิต จำนวน สัตว์ แพทย์ที่ ฝึก ฝนดี

แล้วให้มีจำนวนเพียงพอ สัตว์แพทย์เป็รียบเหมือนทหารในเวดาดังคราม ก็จะต้องมีให้พอต่อสู้กับโรคในท้องที่ และจะต้องได้รับการฝึกฝนแล้วเป็นอย่างดี ซึ่งในท่นหมายความถึงการศึกษาดัตวแพทย์นเอง ตั้งแต่การใช้มันเป็นพาหนะได้หายไป—จากในเมือง เรื่องโรคและสุขภาพของปศุสัตว์และสัตว์ พาหนะกลายเป็นถึงชนหน้าชนตา จุดมุ่งของวิชาการสัตวแพทย์จึงต้องเบียดนจาก ใน เมือง ออกสู่ท้องที่ชนบท นักศึกษาดัตวแพทย์นั้นนอกจากจะได้ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล และห้องทดลองในการชันสูตรโรคแล้วจะต้องได้ ไป ฝึก ในท้องที่ เพื่อให้รู้จักวิธีคุมโรคแก่สัตว์ เดียง เป็น จำนวนมากด้วย ดังนั้นคณะสัตวแพทย์ในบางประเทศ เช่นประเทศออสเตรเลีย ทงทมหาวทิยาลัยซิดนีย์และมหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์นอกจากจะ มีคณะเรียนในเมืองแล้ว เขายังมีฟาร์มของคณะสัตวแพทย์อีกคณะละหนึ่งแห่งอยู่ห่างออกไปประมาณ ๑๕—๒๐ ไมล์ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีความคุ้นเคยกับสัตว์มากชนสถานท นนเป็นที่เรียนวิชาสัตวบาดนั และ ปฏิบัติ การ เกี่ยวแก่โรคปศุสัตว์ด้วย เพราะการเรียนสัตวแพทย์แผน ใหม่ นั้น นัก ศึกษา จะ ต้อง มี ความรู้ ทางสัตวบาดนัเป็นอย่างดีพร้อมทั้งได้ ฝึก หัด ใน โรงพยาบาลสัตว์ และมี ความ ชำนาญใน การรักษา

ปศุสัตว์และสัตว์พาหนะด้วย คณะสัตวแพทย์
 จะต้องมีห้องสมุดและห้องปฏิบัติการ การทดสอบและจะ
 ต้องมี เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่ ดี อย่างเพียงพอ
 การชันสูตรโรคโดยวิธีใช้ห้องปฏิบัติการ การท
 หมดนั้นจะก่อให้เกิดผลดีแก่นักศึกษาในเมื่อ
 จบออกไปใหม่ ๆ เขาจะได้ทำงานได้อย่างเชื่
 มั่นในฝีมือที่ได้รับ การฝึกฝนมาเป็นอย่างดี
 ดังแล้ว

ถ้าสำหรับประเทศเราจำนวนสัตวแพทย์
 ปริมาณไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และ
 นักศึกษาก็มีเป็นจำนวนน้อยทางการได้พยา
 ยามหาทางตั้งเดิรมให้มีผู้เข้าเรียนมากขึ้นโดย
 ตั้งทุนให้แก่นักศึกษา เปิดหน่วยให้นักศึกษา
 สอบชิงทุนไปศึกษา ณ ต่างประเทศและกรม
 ปศุสัตว์ได้เปิดการอบรมสัตวแพทย์ขึ้นเป็นประ
 จำทุกปี ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการอบรมให้
 ดัดขึ้นเพื่อผู้สำเร็จแล้วจะได้ ออกปฏิบัติการได้
 ทันที เพราะสัตวแพทย์เหล่านี้จะเป็นกำลัง
 สำคัญในการควบคุมโรคของประเทศ เพื่อจะ
 เป็นการเพิ่มพูนวิद्यฐานะ และ หมุนตัว ทุนวิชา
 การแผนใหม่ กรมปศุสัตว์ได้เรียกเจ้าหน้าที่
 สัตวแพทย์ที่ประจำทำงานอยู่ในชนบท กลับเข้า
 มารับการอบรมเป็นการชั่วคราวทุก ๆ ปี

๒. มีสถานค้นคว้าทดลองและตรวจวินิจฉัย
 ภัยโรคที่ทันสมัย

การค้นคว้าทดลองมีความจำเป็น และ
 เป็นรากฐานให้ การควบคุมโรค สัตว์บรรด
 ดำเนินตามความมุ่งหมาย การมีผู้เชี่ยวชาญ
 เฉพาะวิชา เป็นผู้แนะนำเจ้าหน้าที่ใหม่ ๆ นั้น
 มีความจำเป็นยิ่ง การค้นคว้าไม่ใช้จะมุ่งแต่
 การทำวัคซีนเซรัม เพื่อป้องกันโรค อย่างเดียว
 จะต้องค้นคว้าหาแนวทางการลดการระบาดของ
 โรคโดยวิธีอื่น ๆ ด้วย การดับโรคใหม่ ๆ
 มีความสำคัญอย่างยิ่งแก่การควบคุมโรค ใน
 ระยะ ๒ - ๓ ปีมีนสัตวแพทย์ของเราได้พบโรค
 ชนิดใหม่อีกหลายโรค เช่น Pullorum, Infec
 tious Bronchitis ในไก่ โรคแท้งติดต่อของ
 โคและสุกร เป็นต้น ต่อจากนั้นได้ตั้งมอศึกษา
 ถึงการแพร่ระบาด การป้องกัน หากเป็นโรคที่
 ใช้วัคซีนเซรัม ป้องกันได้ ก็ทำการทดลองผลิต
 วัคซีนใช้ ในขณะเดียวกันถ้ามีความจำเป็นเร่ง
 ด่วนก็ตั้งชื่อจากต่างประเทศเข้ามาด้วย เมื่อ
 เราผลิตได้เองแล้วก็นำไปให้ของวัคซีนและเซรัม
 เป็นผู้ผลิตต่อไป งานทดลองค้นคว้าจะต้อง
 ดำเนินการเป็นต้น ๆ และบางที่ก็จำเป็นจะต้อง
 ทำเป็นทีมเวรคงานบางชั้น มีปัญหา หลายแห่งที่
 ต้องการความช่วยเหลือจากสัตวแพทย์ และ นัก
 วิทยาศาสตร์ต่างชาติอื่น ๆ ซึ่งเป็นผู้ชำนาญแก่
 ละสาชา บางครั้งงานที่จะสำเร็จเป็นผลดีได้จะ
 ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ สาชา

กิจ ๆ ทั้งนอกและในวงการสัตวแพทย์ อาจจะเป็นนักบศักรวิทยา นักชัวะเคมี เกดัชกร และอื่น ๆ นอกจากนั้นในต่างประเทศเช่นในยุโรปเขาได้กำหนดท่นให้ผู้ทำงานคานนม โอกาสแดงเบดิย่นความรูกบค่าง ประเทศโดย ดั่งไปเยี่ยมคูกงาน หรือฝักงานในสถานคั่นคว่าทคดองของค่างประเทศเพื่อนบ้าน ด้าหรับเรากั้ได้รับควมเอื้อเฟ้อจากองคักรต่างประเทศเช่น เอฟ. เอ. โอ. และ ไอ. ซี. เอ. อยู่เป็นประจำ

สถานัตรวจชันตุครโรค ก็ เป็น ความจำเป็นอย่างหนึ่ง เพราะการมีสถานัสำหรับชันตุครโรคที่แน่นอนทำให้ การควบคุมโรคได้มดดีเป็นที่พอใจ สถานัตรวจชันตุครโรคจะต้องทำงานเกี่ยวของ กับ สถานัทคดอง คั่นคว่าสถานัชันตุครโรคนั้น จะต้องมเครื่องมือเครื่องใช้ที่สะอาดด้วยปริมาณเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่ชำนาญและคงอยู่ในที่ ๆ สะดวกแก่สัตวแพทย์ผู้ทำงานต้อง ที่ จะ คิด ต่อ ด้วย จะ ต้อง เด็กก ฟื้นฟู เป็นพิเศษ ด้าหรับ เจ้าหน้าที่ ประจำสถานัชันตุครโรค และ จะต้องเชื่อแน่วว่า การชันตุครโรคอันแน่นอน จะต้อง กระทำได้อย่างรวดเร็ว เท่าที่ สามารถจะกระทำได้เพราะเมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้น การชันตุครโรคอย่างแน่นอนและรวดเร็วจะเป็นการตัดคั่นไฟมิให้โรคดูตามไปได้เพราะ

สัตวแพทย์ในท้องถิ่นจะทำการปราบโรคอันถูกต้องโดยไม่ตายเกินไป ด้าหรับในต่างประเทศแล้วโดยมากเขามีสถานัชันตุครโรค ประจำภาครวมท่งสถานัทคดองคั่นคว่าด้วย แต่จะภาคเป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน เช่น อิตาลี เยอรมัน เป็นต้น บางประเทศที่เป็นประเทศเล็กก็มีสถานัชันตุครโรคและสถานัทคดองคั่นคว่าค่าง เช่น ประเทศเบลเยี่ยม ฮอลแลนด์ เป็นต้น ด้าหรับประเทศเรามีสถานัชันตุครโรคค่างที่กรมปศุสัตว และ มีสถานัชันตุครโรคค่างาประจำภาคซึ่งสถานัค่างาเหล่านี้ยง ให้ เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์จังหวัดดำเนินการไปพดงก่อน

๓. การมีเวชภัณฑ์พร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันทีอย่างเพียงพอ

การป้องกันโรคสัตว หตายโรคชนอยูกับการใช้เวชภัณฑ์ เวชภัณฑ์เหล่านี้จะต้องนำเด็มอนกระสุน ซึ่งทหารคือสัตวแพทย์ จะต้องนำไปใช้ในราชการสงคราม ดงนการมีเวชภัณฑ์ที่ทรงคุณค่าและมีปริมาณเพียงพอจึงเป็นความจำเป็นอย่างย้ง ขณะนของวคชันและเซรัมที่ปาก ช้อง ได้ทำหน้าที ผดิดเวชภัณฑ์ นานาชนิดขึ้นใช้เองหลายอย่าง และ วคชัน บาง อย่างก็ได้รับควมนิยมจากบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน และมีเจ้าหน้าที่จากต่างประเทศได้มาแวะเยี่ยม และ

ดูงานเต็มอ เวชภัณฑ์บางอย่างที่ไม่สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ ก็ทำการตั้งเข้ามาอาจจะโดยกรม ฯ เป็นผู้ตั้งมาเพื่อช่วยเหลือเจ้าของสัตว์หรือบริษัทตัวแทนของต่างประเทศตั้งเข้ามาจำหน่ายแล้ว แต่ความสำคัญมากน้อยของโรคแต่ละชนิด คุณภาพของเวชภัณฑ์นั้นขึ้นอยู่กับอำนาจควบคุมโรค ดึงหนดึงทผลิตขึ้นได้เองก็ต้องพยายามให้เข้าสู่อุตสาหกรรมและตัดแปงให้มีคุณภาพดีขึ้นอยู่เสมอ หมุนตามวิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งมักจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลจากการค้นคว้าค้นคว้ากันประเทศต่าง ๆ ส่วนเวชภัณฑ์ที่ตั้งเข้ามาจากต่างประเทศบางอย่าง ก็ต้องทำการทดลองเสียก่อนว่าเวชภัณฑ์นั้นจะได้ผลดีแก่สัตว์ของบ้านเมืองเราและโรคชนิดของเราหรือไม่ ในบางครั้งเราได้ ขอ หรือ จำ ผู้เชี่ยวชาญ จาก องค์การหรือต่างประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีความชำนาญเป็นพิเศษเฉพาะอย่างมาช่วยแนะนำในการผลิตวัคซีนเสริมให้ด้วย และก็ได้ผลดีไปแต่บัดนี้

๕. การอบรม ประชาชน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เลี้ยงสัตว์ และประชาชนทั่วไปสนใจและร่วมมือในการปฏิบัติงานของสัตว์แพทย์

การทำงานป้องกันโรค ระบาด สัตว์นั้น นอกจากการติดต่อกันเป็นส่วนตัว ระหว่าง

สัตว์แพทย์และเจ้าของสัตว์แล้ว การกระทำอย่างอื่นเพื่อขแรงให้เกิดความแจ่มแจ้งต่อประชาชนก็ต้องกระทำด้วย ในประเทศที่การปราบโรคได้ผลดีมาแต่ก่อนเป็นงานที่สัตว์แพทย์ เจ้าหน้าที่เผยแพร่ กับ ตำมคม เจ้า ของสัตว์กรมมือกันทำงานอย่าง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ได้มีปัญหาเกิดขึ้นเมื่อกล่าวถึงผลดีที่อันจากการอบรมขแรงประชาชนเกี่ยวกับวิชาโรค สัตว์บ้างเขาใจว่า เมื่อเราให้การศึกษาประชาชนในเรื่องนี้แล้วจะเป็นเจ้าของสัตว์มีความรู้ สัตว์ว่า อะไรดีเท่าสัตว์แพทย์และจะรู้ดีกว่าเดี่ยอก เพราะมีความคุ้นเคยกับสัตว์นั้นดีกว่าสัตว์แพทย์ และเกิดความคิดที่จะรักษาสัตว์ป่วยของเขาเสียเองไม่ดำเนินการตามวิธีที่ควรจะปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งจะก่อให้เกิดความยุ่งยาก ภายหลังจากก็เชื่อว่าเจ้าของสัตว์ที่ไดรับคำแนะนำจะมีความเข้าใจในกิจการ ของ สัตว์แพทย์ดีขึ้น และรู้ว่าควรจะทำอย่างไร เมื่อใด ซึ่งจะเป็นผลดี และสัตว์ก็แก่เจ้าหน้าที่ผู้ป้องกันโรค จะมีบางรายที่เจ้าของสัตว์วินิจฉัยโรคผิด และ รักษาเองผิด ๆ โดยที่เข้าใจคำชี้แจงผิดไปแต่อย่างไรก็ตาม การอบรม ประชาชน ก็ยังมี ผลดีกว่าอยู่ตนเอง ในบางแห่ง ด้วย การร่วมมือกัน อันนี้ จาก เจ้า ของ สัตว์ผู้มีความรู้ของตน ตามที่ได้รับอบรมมา ช่วยให้การเริ่มต้นงานป้องกันโรคไม่ดำเนินไป

ความสำคัญในการควบคุมโรค

ทำให้บังเกิดผลดี ทั้งแก่ตนเอง และ แก่ส่วนรวม ด้วย ที่แต่งตั้งว่าการอบรมประชาชนที่ถูกต้องแล้วจะช่วยงานปราบโรคได้ดีขึ้น การอบรมประชาชนตามที่กระทำกันอยู่ใน ขณะนี้ มีหลักใหญ่ ๆ ๓ อย่างคือ

ก. ในเมื่อมีโรค ระบาด เกิดขึ้น ในท้องถิ่นใด และมี การวางแผนปราบโรคเป็นการจริงจังแล้ว ก็เปิดการอบรมด้วยการประชุมราษฎรในท้องถิ่นใหญ่ ๆ โดยผู้ชำนาญการเฉพาะโรค โดยมากมักจะกระทำตามวิธีหลังจากอธิบายถึงเรื่องราวต่าง ๆ พร้อมกับแจกคำแนะนำ อันอธิบาย ถึงลักษณะ ของโรคหลักของ การป้องกันโรคและแผนการที่จะดำเนินการป้องกันโรคนั้นแล้วก็เปิดการซักถามชนหาก ราษฎรได้รับ คำอธิบายที่ของใจ อย่าง แจ่มแจ้ง แล้วก็เกิดศรัทธา และ ยินดีที่จะทำตาม อย่าง ที่ ดีด้วย และแนะนำ

ข. การอบรม ด้วย การ ฉายภาพยนตร์ ถัดลงนิยมกันอย่างแพร่หลายอยู่ในขณะนี้ แต่ ฉายภาพยนตร์ เพื่อออกฉายตามท้องถิ่นต่าง ๆ นั้น ผู้ทำจะต้องเข้าใจจิตใจและความต้องการของเกษตรกรควร จะต้องรู้ว่าเขาเหล่านี้ มีความ พอใจ หรือ สนใจ อะไรและจะต้อง ผลิต บทเหล่านั้นลงไป ด้วยการ ทำ ภาพยนตร์ที่ ชวนใจถึงที่ผู้ทำประสงค์ฝ่ายเดียว ก็ บังเกิดความ

เบื่อหน่ายแก่ผู้ดู จะไม่บังเกิดผลอันใดเลย การ ฉายภาพยนตร์ มัก จะกระทำ ตามงาน มหกรรมประจำปี ซึ่งบางครั้งอาจรวมทั้งการตั้งร้านแสดงกิจการด้วย

ค. การเข้าถึงตัวราษฎรคือดีตัวแพทย์จะต้องใช้ เวลา ว่าง ออก เยี่ยมราษฎร ผู้เลี้ยงสัตว์ เป็นครั้งคราว โดยได้ถามสารทุกข์สุกดิบ คุยกันถึงวิธีที่จะเลี้ยงสัตว์ ให้ได้ผลดีมีรายได้มากขึ้น ตลอดจน ถึง เรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ของ สัตว์พร้อมทั้งทบทวนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในเมื่อมีโรค ระบาดเกิดขึ้น และแจกคำแนะนำไว้ด้วย การทำตัว เป็นกันเองกับราษฎรเช่นนี้เป็น การผูกน้ำใจ และได้ผลดี คือปฏิบัติงาน ได้สะดวกขึ้นแต่ทั้งนี้จะต้องกระทำแก่เจ้าของสัตว์ผู้มั่งคั่งมาก ๆ หรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะได้ช่วยแนะนำไปบอกกล่าว เผยแพร่ต่อไป

ปัจจัย ๔ คือ ดีตัวแพทย์ งานค้นคว้า ศึกษาค้นคว้าโรค วิทยุ และ การอบรมประชาชน เท่านั้นที่จะทำให้การป้องกันโรคดีตัวของทุก ๆ ประเทศเป็นผลสำเร็จได้มีความมุ่งหมาย

ถ้าหมู่บ้านเมือง เรา การ ปราบ โรคริ้น-เคอร์เปสต์ อันเป็นโรคระบาดสัตว์ที่สำคัญที่สุดของโค กระบือ ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว แต่

เราไม่ได้หยุดยั้งแต่เพียงแค่นี้แต่เราจะต้องตรวจ
ตราป้องกัน มิให้โรคนี้ แล็ดตลอดเข้ามาจากประ-
เทศเพื่อนบ้านซึ่งกำลังมีโรคระบาดอยู่ เราจะ
ต้องดำเนิน การ ป้องกันโรคระบาดสัตว์อื่น ๆ
อันมีความร้ายแรงเป็นรองจากโรคริ้นเตอร์เปสต์
ตามแผนการที่ได้วางไว้จะต้องค้นหา โรคระบาด
ใหม่ ๆ ซึ่งซ่อนเร้นอยู่ แต่อย่างไรก็ตามกิจ
การทั้งหลายเหล่านี้ กำลัง ปฏิบัติอยู่ และ จะต้อง
ปฏิบัติต่อไปตามแผนการนั้น ก็ ต้องได้รับความ

ร่วมมือเป็นอันดีจากประชาชน คือหมายถึง
บรรดาเจ้าของสัตว์ทั้งหลาย งานควบคุมโรค
ระบาดสัตว์ของประเทศเราจึงจะบรรลุผลสำเร็จ
โดยง่าย เมื่อปลุกสัตว์และสัตว์พาหนะของเรา
ได้รับการคุ้มครองเป็นอันดีแล้ว โรคภัยไข้เจ็บ
ไม่เกิดขึ้นผลดีอันหมายถึงการเพิ่มพูนฐานะของ
ครอบครัว อันเป็นผลส่วนตัว และการเพิ่มพูน
เศรษฐกิจของชาติ อันเป็นผลส่วนรวม ก็ จะเกิดขึ้น
เป็นเงาตามตัว.

สมาชิกสัตวแพทย์สมาคม ฯ

เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่การงาน ในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา
ดังนั้นจึงใคร่ขอรับรองให้ท่านสมาชิกสัตวแพทย์ของสัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ฯ
ซึ่งยังเป็นสมาชิกของสมาคมอยู่ ได้ โปรดแจ้งตำแหน่งที่อยู่และหน้าที่ในปัจจุบันของท่าน
ไปยังบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สัตวแพทย์สาร สำนักงาน ณ กรมปศุสัตว์ ถนนพญาไท
โดยทางจดหมายหรือไปรษณียบัตร โดยด่วน เพื่อทำทะเบียนใหม่และจะได้ส่งหนังสือมา
ยังท่านได้สะดวกในโอกาสต่อไป—บรรณาธิการ